

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Ivana Hrga
Zvanje	prof. povijesti i njemačkog jezika
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Meje, Split
Adresa elektroničke pošte	ivana.hrga1@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Od skupljača hrane i lovca do ratara, stočara, obrtnika i trgovaca (Metalno doba na primjeru Vučedolske kulture)
Predmet (ili međupredmetna tema)	Povijest
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	/
Razred	peti
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema)	Predmetni ishod: POV OŠ B 5.1. Učenik objašnjava gospodarsku aktivnost pojedinih zajednica i njihovu važnost za razvoj društva u prapovijesti i starome vijeku. Ishodi na razini teme: Učenik: -nakon rada na izvorima navodi glavna obilježja Vučedolske kulture -nakon rada na izvoru opisuje najvažnije djelatnosti koji su se bavili Vučedolci -na primjeru Vučedolske golubice i čizmice opisuje obilježja vučedolske

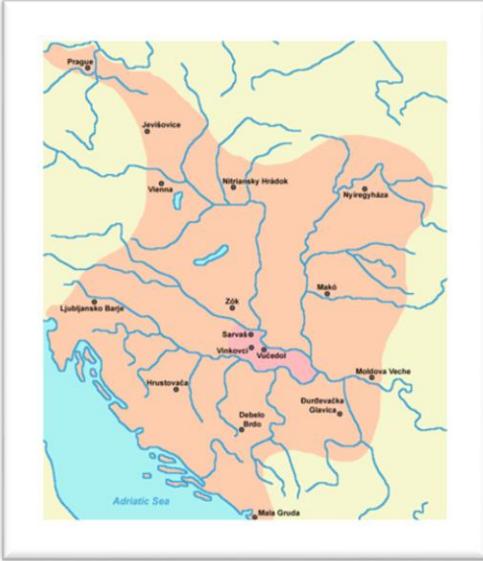

objavljenih u NN)	keramike -nakon rada na izvoru i analize slikovnog izvora objašnjava važnost i simboliku Vučedolske golubice
Tijek nastavnog sata	<p>UVODNI DIO (5 min)</p> <p>Učitelj/ica pozdravlja učenike i najavljuje cilj današnje lekcije i upoznaje učenike s očekivanim ishodima učenja. Najavljuje tijek sata i aktivnosti koje će se provoditi na satu. Motivira učenike na pažnju i aktivnost.</p> <p style="text-align: center;">UVODNA AKTIVNOST – ŠTO JE NA SLICI?</p> <p>Uvodno pokazuje naličje novčanice od 20 kuna (slika 1) i pitanjima potiče učenike na raspravu što je prikazano na slici i zašto se Vučedolska golubica nalazi na nacionalnoj valuti.</p> <p>SREDIŠNJI DIO (25 min)</p> <p style="text-align: center;">AKTIVNOST-RAD NA TEKSTU</p> <p>Učenici rade u malim skupinama i svaka skupina dobiva kratki tekst s 5 pitanja na koja moraju odgovoriti. Sveukupno je osam radnih listića (prilog 1,2,3,4,5,6,7 i 8).</p> <p>Nakon što su odgovorili na pitanja, učenici trebaju s ploče izabrati pripadajući naslov i pripadajuću sliku koja odgovara tekstu. (slike 2, 3,4,5,6,7,8,9)</p> <p>Na kraju ove aktivnosti učenici igraju igru grupiranja slika, izrađenoj u digitalnom alatu learningapps, i na zabavan način provjeravaju stečeno znanje.</p> <p>ZAVRŠNI DIO (15 min)</p> <p style="text-align: center;">AKTIVNOST- IZLAZNE KARTICE</p> <p>Učenici dobivaju dvije kartice. Na jednoj moraju nacrtati predmet koji im se se najviše sviđa, a odnosi se na Vučedolsku kulturu, a na drugu trebaju napisati: 3 nova podatka koja su naučili 2 podatka o kojima bi htjeli nešto više naučiti 1 podatak koji nisu razumijeli.</p> <p>Na samom kraju sata učenici ove kartice lijepe na ploču.</p>
Opis svih aktivnosti	UVODNA AKTIVNOST-ŠTO JE NA SLICI

<p>(što rade učenici, a što učitelj/nasta vnik)</p>	<p>Učitelj/ica na pametnoj ploči projicira sliku novčanice od 20 kuna (naličje). (slika 1) Radi se o dvorcu Eltz i Vučedolskoj golubici. Ovo je motivacijska slika koja treba kod učenika izazvati značajku i motivirati ih za učenje i aktivnosti na satu.</p> <p>Učenici odgovaraju na sljedeća pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prepoznajete li predmet s novčanicom? 2. Što znate o tom predmetu? 3. Je li mislite da je važan ako se nalazi na novčanicama? 4. Znate li u čemu je važnost ovog predmeta? 5. Koja je simbolika ovog premeta? <p>Ovom uvodnom aktivnošću učitelj/jica otkriva učenicima kako će danas naučiti nešto više o Vučedolskoj golubici, ali i o narodu koji je stvorio vučedolsku kulturu.</p>
	<p>AKTIVNOST-RAD NA TEKSTU</p> <p>Učenici rade u malim skupinama (ovisno koliko učenika ima u razredu, idealno po troje) i svaka skupina dobiva kratki tekst s 5 pitanja na koja moraju odgovoriti. Sveukupno je osam radnih listića (prilog 1,2,3,4,5,6,7 i 8)</p> <p>Nakon što su odgovorili na pitanja, moraju izabrati pripadajući naslov i pripadajuću sliku koja odgovara tekstu.</p> <p>Naime, učitelj/ica na ploči ponudi osam naslova, a potom i osam slika. I naslovi i slike su izmješani. Po jedan učenik iz svake skupine bira naslov. Pri tom se može dogoditi da isti naslov izaberu predstavnici dviju ili više skupina, ali onda moraju raspraviti kome više odgovara naslov. Naslovi su: Vučedol – prostor i vrijeme, Vučedolska keramika, Vučedolska golubica, Vučedolska „kokos“, Vučedolska čizmica, Vučedolski kalendar, Vučedolska metalurgija, Vučedolska kuća.</p> <p>Potom drugi učenici iz skupine istu aktivnost ponavljaju s odabirom slika za svaku skupinu. (slike 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)</p> <p>Nakon što su učenici za svoj izvor izabrali odgovarajući naslov i sliku, treći učenik u skupini kratko prepričava sadržaj svoga izvora.</p> <p>Na ovaj način svi učenici aktivno sudjeluju u radu skupine.</p> <p>AKTIVNOST – DIGITALNA IGRA</p> <p>Na kraju ove aktivnosti učenici igraju igru grupiranja slika, izrađenoj u digitalnom alatu learningapps, i na zabavan način provjeravaju stečeno znanje. Slike prikazuju predmete Vučedolske kulture i učenici ih trebaju svrstati u jednu od četiri kategorije. Kategorije su: Vučedolska keramika, Vučedolska metalurgija, Vučedolska kuća, Vučedolska odjeća i obuća.</p> <p>AKTIVNOST- IZLAZNE KARTICE</p> <p>Učenici dobivaju dve kartice.</p> <p>Na jednoj moraju nacrtati predmet koji im se najviše sviđa, a odnosi se na Vučedolsku kulturu, a na drugu trebaju napisati:</p>

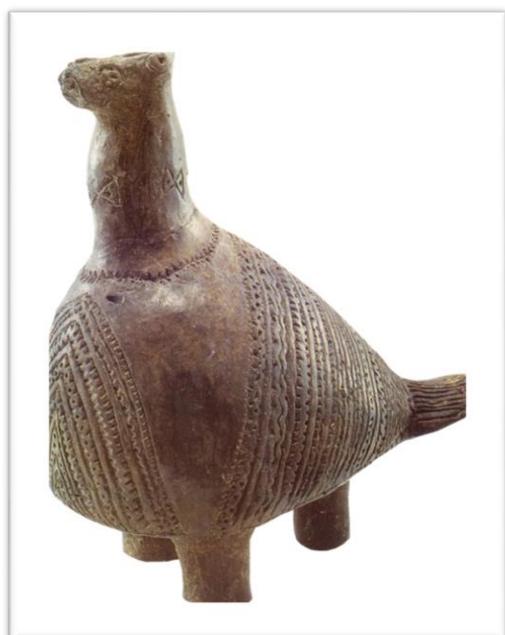
	<p>3 nova podatka koja su naučili 2 podatka o kojima bi htjeli nešto više naučiti 1 podatak koji nisu razumijeli.</p> <p>Na samom kraju sata učenici ove kartice lijepe na ploču.</p> <p>Učitelj je cijelo vrijeme moderator u razredu, nadzire rad u skupinama, provjerava jesu li svi shvatili zadatak, ukoliko je potrebno, pruža pomoć i podršku. Pri izlaganju učenika daje dodatna objašnjenja ili nadopunjuje odgovore, ukoliko je potrebno. Za vrijeme rada učenika u skupinama vodi bilješke o radu pojedinih učenika te na kraju sata daje povratnu informaciju učenicima koliko su uspješni u radu i/ili kako da poboljšaju svoj rad.</p>
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	<p>Slika 1</p> <p>Naličje novčanice od 20 kn s motivom Vučedolske golubice Preuzeto s: http://www.kunalipa.com/katalog/novcanice/20-kuna.php</p> <p>Slika 2</p> <p>Vučedolska kultura- prostor Preuzeto s: https://hr.wikipedia.org/wiki/Vu%C4%8Dedolska_kultura</p> <p>Slika 3</p>

Vučedolska keramika

Preuzeto s: <https://www.vecernji.hr/vijesti/imali-su-kalendar-jeli-s-tanjura-i-zrtvovali-ljude-1081487>

Slika 4

Vučedolska golubica

Preuzeto s: https://hr.wikipedia.org/wiki/Vu%C4%8Dedolska_kultura

Slika 5

Vučedolska „kokoš“

Preuzeto iz:

Durman, A. (2004). Vučedolski hromi bog: zašto svi metalurški bogovi šepaju. Gradski muzej. Vukovar

Slika 6

Vučedolska čizmica

Preuzeto s: <http://vucedol.hr/hr/posjet/>

Slika 7

Vučedolski kalendar
Preuzeto s: <http://vucedol.hr/hr/posjet/>

Slika 8

Vučedolska metalurgija
Pruzeto s: <http://povijest.net/2018/?p=1863>

Slika 9

Vučedolska kuća
Preuzeto s: <https://vucedol.hr/hr/vucedolske-kuca-kosara/>

	<p>Radni listići, spremljeno u obliku pdf.</p> <p> izvor 1.pdf izvor 2.pdf izvor 3.pdf izvor 4.pdf izvor 5.pdf izvor 6.pdf</p> <p> izvor 7.pdf izvor 8.pdf</p>																								
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<p style="text-align: center;">VREDNOVANJE ZA UČENJE</p> <p>1. primjer</p> <p>Učitelj/ica tijekom poučavanja prati nekoliko učenika i vodi bilješke o njihovom radu i aktivnostima. Učenike ne ocjenjuje, već im na kraju sata daje konkretnu i jasnu povratnu informaciju kako da poboljšaju svoj rad. Kako bi vrednovanje bilo što učinkovitije predlažem tablicu sa zadanim segmentima vrednovanja u koju će se lako unositi zapažanja učitelja/ice. U ovom slučaju učitelj/ica prati učenikov rad na povijesnim izvorima.</p> <table border="1"><thead><tr><th></th><th>DA</th><th>DJELOMIČNO</th><th>TREBA POPRAVITI</th></tr></thead><tbody><tr><td>Učenik aktivno sudjeluje u rješavanju zadataka</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Učenik razumije postavljene zadatke</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Učenik argumentirano odgovara na pitanja</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Učenik se precizno služi povijesnom terminologijom</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Učenik poštuje pravila ponašanja rada u skupinama.</td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table> <p>2. primjer – izlazne kartice</p>		DA	DJELOMIČNO	TREBA POPRAVITI	Učenik aktivno sudjeluje u rješavanju zadataka				Učenik razumije postavljene zadatke				Učenik argumentirano odgovara na pitanja				Učenik se precizno služi povijesnom terminologijom				Učenik poštuje pravila ponašanja rada u skupinama.			
	DA	DJELOMIČNO	TREBA POPRAVITI																						
Učenik aktivno sudjeluje u rješavanju zadataka																									
Učenik razumije postavljene zadatke																									
Učenik argumentirano odgovara na pitanja																									
Učenik se precizno služi povijesnom terminologijom																									
Učenik poštuje pravila ponašanja rada u skupinama.																									

	<p>Crtanje predmeta o kojem su učili na satu, a koji im se najviše svidio.</p> <p style="text-align: center;">Kartica 3,2,1</p> <p>Na drugu karticu trebaju napisati: 3 nova podatka koja su naučili 2 podatka o kojima bi htjeli nešto više naučiti 1 podatak koji nisu razumijeli.</p> <p style="text-align: center;">3. primjer – digitalna igra https://learningapps.org/watch?v=pcgfq42ia19</p> <p style="text-align: center;">VREDNOVANJE KAO UČENJE – SAMOVREDNOVANJE</p> <p>Učenici na kraju sata mogu sami vrednovati svoj rad na satu ili na jednoj od aktivnosti. Prilažem primjer obrasca.</p> <table border="1"><thead><tr><th>ELEMENTI</th><th>DA</th><th>DJELOMIČNO</th><th>TREBAM POPRAVITI</th></tr></thead><tbody><tr><td>Jesam li zadovoljan/na svojim angažmanom na satu?</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Uspješno se snalazim na pisanom izvoru.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Uspješno se snalazim u radu sa slikovnim izvorima.</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Mogu li nakon ovih aktivnosti objasniti što sam novo naučio/la na satu?</td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table> <p style="text-align: center;">VREDNOVANJE NAUČENOOG -usmena provjera znanja</p>	ELEMENTI	DA	DJELOMIČNO	TREBAM POPRAVITI	Jesam li zadovoljan/na svojim angažmanom na satu?				Uspješno se snalazim na pisanom izvoru.				Uspješno se snalazim u radu sa slikovnim izvorima.				Mogu li nakon ovih aktivnosti objasniti što sam novo naučio/la na satu?			
ELEMENTI	DA	DJELOMIČNO	TREBAM POPRAVITI																		
Jesam li zadovoljan/na svojim angažmanom na satu?																					
Uspješno se snalazim na pisanom izvoru.																					
Uspješno se snalazim u radu sa slikovnim izvorima.																					
Mogu li nakon ovih aktivnosti objasniti što sam novo naučio/la na satu?																					
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja,	<p>Uvodni zadatak – Što je na slici?</p> <p>Središnji zadatak – Rad na tekstu i povezivanje teksta s naslovom i slikom</p> <p>Ove aktivnosti detaljno su opisane u rubrici <i>Opis svih aktivnosti</i>.</p>																				

kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	<p>Hrvatski jezik</p> <p>OŠ HJ A.5.3. Učenik čita tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta</p> <p>Geografija</p> <p>GEO OŠ B.5.2. Učenik razlikuje vrste geografskih karata prema mjerilu i sadržaju te s pomoću tumača interpretira elemente karte na različitim prostornim razinama.</p> <p>Likovna kultura</p> <p>OŠ LK B.5.1. Učenik analizira likovno i vizualno umjetničko djelo povezujući osobni doživljaj, likovni jezik i tematski sadržaj djela u cjelinu.</p> <p>OŠ LK C.5.2. Učenik raspravlja o društvenome kontekstu umjetničkoga djela.</p> <p>OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA:</p> <p>MPT Učiti kako učiti:</p> <p>uku A.2.2. Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja</p> <p>uku A.2.4. Učenik razlikuje činjenice od mišljenja i sposoban je usporediti različite ideje</p> <p>uku B.2.2. Na poticaj učitelja učenik prati svoje učenje i napredovanje tijekom učenja</p> <p>uku B.2.4. Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak</p> <p>uku C.2.1. Učenik može objasniti vrijednost učenja za svoj život</p> <p>MPT Osobni i socijalni razvoj:</p> <p>osr A.2.1. Razvija sliku o sebi.</p> <p>osr A.2.2. Upravlja emocijama i ponašanjem.</p> <p>osr A.2.3. Razvija osobne potencijale.</p> <p>osr A.2.4. Razvija radne navike.</p> <p>osr B.2.1. Opisuje i uvažava potrebe i osjećaje drugih.</p> <p>osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije.</p> <p>osr B.2.3. Razvija strategije rješavanja sukoba.</p> <p>osr B.2.4. Suradnički uči i radi u timu.</p>

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Radni listić, prilagođen za učenike s poteškoćama, spremljen u obliku pdf. izvor 3 - prilagodba.pdf
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	/
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	/
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	/
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	https://learningapps.org/watch?v=pcgfq42ia19
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	https://vucedol.hr/hr/ file:///C:/Users/Novak/Downloads/V_Markasovic_D_Tomic_Kulturni_i_ritalni_aspekti_Vucedolske_kulture%20(8).pdf https://nova-akropola.com/kulture-i-civilizacije/hrvatska-bastina/vucedolska-cizmica/ http://www.vucedolskagolubica/

	<p>http://www.glas-slavonije.hr/275111/11/Predstavljeno-spektakularno-prapovijesno-materijalno-i-duhovno-eneolitsko-blago</p> <p>https://www.jutarnji.hr/arhiva/otkrivena-cizmica-stara-5000-godina/3961182/</p> <p>https://povijest.hr/drustvo/narodi/vucedol-dunavska-troja/</p> <p>Markasović, V., Tomić, D. (2017). Kulturni i ritualni aspekti Vučedolske kulture. Sveučilište J. J. Strossmayera. Filozofski fakultet. Osijek</p> <p>Durman, A. (2004). Vučedolski hromi bog: zašto svi metalurški bogovi šepaju. Gradski muzej. Vukovar</p> <p>Bakarić, L (et al.). (2005). Pretpovijesna zbirka: vodič. Arheološki muzej. Zagreb</p>
--	--